

Laos

LANDRAPPORT 2010

Tack för att du stödjer Plans arbete i Laos!

Här får du som har fadderbarn i Laos en rapport om resultaten av Plans arbete i landet under verksamhetsåret som gått. Vi berättar om några av de projekt som Plan, tillsammans med lokalbefolkningen, driver i ditt fadderbarns land och vilka framsteg som gjorts tack vare ditt och andra faddrars stöd.

Laos

Laos är ett avlångt land i Sydostasien som gränsar mot Kambodja i syd och Vietnam i öst. Floden Mekong rinner genom Laos och bildar till stor del gräns mot Thailand i väst. Norr om Laos ligger Kina och Burma.

Laos har 6,4 miljoner invånare, av vilka 26 procent lever i extrem fattigdom, vilket innebär att de lever på mindre än 1,25 US dollar per dag. Särskilt fattigt är det i avlägsna områden, som i Plans programområde i provinsen Bokeo. Bokeo är också en av de provinser som har störst antal etniska grupper. Här talas femton olika språk. Många, särskilt flickor och kvinnor, talar inte lao som är det officiella språket. Byarna är utspridda i bergen, och många kan inte nå utan kanot.

Förskolebarn deltar i lekar som anordnades på barnens dag.

Laos tillhörde tidigare Franska Indokina, det franska kolonialväldet, och nådde full självständighet 1954. Oroligheter och krig präglade tiden därefter. Flest bomber per capita har släppts över Laos, något som fortfarande utgör en säkerhetsrisk inte minst för barn. 41 procent av befolkningen i Laos är under 14 år.

Plan arbetar i Laos sedan 2007 och bedriver verksamhet i ett programområde i provinsen Bokeo. Det finns 3 304 fadderbarn i Laos, varav 25 har en fadder i Sverige.

Tre skäl till att Plan finns i Laos

1. Barn har rätt att överleva och utvecklas – i Laos riskerar många barn att utsättas för försummelse, våld, misshandel och utnyttjande. Många barn och vuxna saknar kunskap om barns rättigheter.
2. Barn har rätt till hälsa – över 40 procent av barnen i Laos lider av undernäring. Motsvarande siffra är hela 60 procent i de fattigaste områdena på landsbygden.
3. Barn har rätt till utbildning – många barn i de fattigaste områdena får aldrig gå i skolan. Situationen är värst för flickor från etniska minoritetsgrupper, där endast 46 procent av flickorna skrivs in i skolan.

...och detta arbetar Plan med i Laos

- Utbildar barn, vuxna, skol- och bykommittéer samt organisationer om barns rättigheter.
- Arbetar för att öka kunskapen om vikten av rent vatten, sanitet och hygien. Stödjer familjer och samhällen att själva nå hållbara lösningar.
- Arbetar för att fler barn ska få tillgång till utbildning och för att fler barn ska kunna slutföra sin skolgång.
- Bedriver förskoleverksamhet för att främja barns utveckling och förbereda barn för skolan.
- Bedriver påverkansarbete för att stärka barns rättigheter.
- Arbetar för att barns åsikter ska tas på allvar och att barnets bästa alltid ska vara vägledande för all samhällsutveckling.

Så här arbetar Plan

Plan är en internationell barnrättsorganisation som arbetar för och tillsammans med barn. Allt Plans arbete utgår ifrån barnkonventionen, FN:s konvention om barnets rättigheter. Barnkonventionen baseras på alla barns rätt att överleva, utvecklas och delta.

Plans projekt sker på initiativ av lokalbefolkningen. Vi arbetar tillsammans med barn och deras familjer, andra organisationer och beslutsfattare på lokal och statlig nivå för att få bättre genomslagskraft och långsiktighet i vårt arbete. I stället för att ta över myndigheternas arbete påverkar vi dem att ta sitt ansvar. Arbetet genomförs med materiellt, tekniskt och finansiellt stöd från Plan. Målet är att lokalbefolkningen själv ska kunna driva utvecklingsarbetet vidare och på så sätt förbättra sin livssituation.

Plans arbete 2010

Under året som gått har Plan Laos verksamhet utökats till fler distrikt, fler program, fler fadderbarn och fler anställda.

En höjdpunkt under året var lanseringen av Plans program för utbildning och skydd av barn. Detta har lett till att inskrivningarna i skolan har ökat kraftigt i Pha Oudom-distriktet. Myndigheterna ser att resultatet beror lika mycket på ökad tillgång till skolmaterial som ökad kunskap om barns rätt till utbildning.

Plans program för barns tidiga utbildning och utveckling har expanderat under året och har fått ett positivt resultat i en utvärdering som gjorts. Initiativet att byarna själva ska hantera byggandet och drivandet av förskolor har visat sig framgångsrikt.

En viktig del av Plans arbete är att stärka barns rättigheter genom att bedriva påverkansarbete och samarbeta med andra organisationer. Plan är en aktiv medlem i en arbetsgrupp för en nationell utbildningsstrategi där stora biståndsorganisationer och statliga aktörer deltar. Under året färdigställdes bland annat ett ramverk för utveckling av utbildningssektorn. Med i ramverket finns många av de frågor som Plan driver, till exempel att alla fattiga barn och barn från minoritetsgrupper ska ges tillgång till utbildning. Plan har också arbetat för etablerandet av ett nätverk för statliga organisationer som arbetar med skydd av barn, näringslära, riskhantering samt vatten och sanitet.

Ett annat sätt att sprida information om barns rättigheter är att sända radioprogram. Under en timme varje helgmorgon har sex flickor sänt program om rättigheter på språket kmu.

Barnkonventionen har 54 artiklar och fyra grundprinciper

Artikel 2. Alla barn har samma rättigheter och lika värde.

Artikel 3. Barnets bästa ska alltid komma i första rummet.

Artikel 6. Varje barn har rätt att överleva och utvecklas.

Artikel 12. Varje barn har rätt att uttrycka sin åsikt och delta i beslut som rör honom eller henne.

Barns rättigheter

- 550 nya fadderbarn har tillkommit i Laos under året.
- Plan har informerat om barns rättigheter och skydd av barn i 22 byar.
- 10 395 barn har deltagit i aktiviteter som anordnats under den Internationella barndagen.

Dockteater höjer medvetenheten om barns rättigheter

I provinsen Bokeo talas många olika språk och läs- och skrivkunnigheten bland vuxna är låg. Dockteater är då ett bra sätt att förmedla kunskap om barns rättigheter.

Plan anordnar dockteater för att berätta om vatten och sanitet, skydd av barn och barns rätt till utbildning. Man informerar också om Plans verksamhet.

– Innan Plan började arbeta i det här distriktet använde vi presentationer utan bilder. Det var inte effektivt. Dockteater är ett bra sätt att skapa medvetenhet. Budskapet är lätt att förstå och minnas, berättar Voungdeung Ounkeo, en statlig tjänsteman i Pak Tha-distriktet.

Rollerna i dockteatern spelas av lokala representanter, medlemmar från kvinnoorganisationer och ungdomsgrupper som alla utbildats av Plan.

– Om jag inte hade fått den här möjligheten att vara en del av Plan, så hade jag stannat hemma och varit jordbrukare. Nu har jag fått möjligheten att arbeta för barn. Jag vill att de ska få en bättre utbildning än den jag fått, berättar 19-åriga Pa som deltagit i teatern.

Plan anordnar dockteater för att berätta om vatten och sanitet, skydd av barn och barns rätt till utbildning.

Barns tidiga utbildning och utveckling

- Leksaker, ritmaterial samt möbler distribuerades till 43 lärare och 1 198 förskolebarn.
- Plan stödde byggandet av förskolor i 12 byar och utbildade bykommittéer om barns utveckling.

Barnen i Mokso fick en ny förskola

I förskolan får barnen tillfälle att leka och möjlighet att lära sig det officiella språket. Utbildning om hygien i förskolan bidrar till förbättrad hälsa. Sannolikheten att barnen, när de blir äldre, slipper gå om grundskolan eller slutför skolgången ökar om de har fått gå i förskolan.

Pha Oudom-distriktet i Bokeo är ett av de fattigaste i Laos. Området är mycket bergigt och det är nästan omöjligt för barn att gå i skola någon annanstans än i sin egen by. I de 89 byarna i området finns bara 18 skolor som har förskoleverksamhet, de flesta bara för femåringar.

Byn Mokso är en av de byar där Plan stöttat byggandet av en ny förskola. Den gamla förskolan var i mycket dåligt skick och en lärare hade ensam ansvar för 70 barn. I den nya förskolan finns plats för två förskoleklasser och byn hoppas få ytterligare en lärare.

– Jag är glad för nu har vi en fin förskola. Jag tycker om att sjunga och rita. Jag tycker om läraren för hon talar mitt språk och jag kan förstå henne, säger femåriga Mai.

Under nästa år kommer Plan att stödja byggandet och renovering av fler förskolor.

I den nya förskolan finns plats för två förskoleklasser och byn hoppas få ytterligare en lärare.

Utbildning

- Plan bidrog till firandet av Barnens dag där mer än 2 500 personer från 15 byar deltog.
- Plan tillhandahöll skolmaterial till 8 200 barn samt skolmaterial till 84 grundskolor.

Vanh fortsätter sin skolgång

Omkring 70 procent av barnen i Laos går hela den femåriga grundskolan. I den fattiga provinsen Bokeo är siffran endast 28 procent. En av anledningarna till detta är att alla familjer inte har råd med det skolmaterial som barnen behöver.

Plan arbetar för att alla barn ska få tillgång till bra utbildning. Ett sätt är att tillhandahålla skolmaterial och stipendier. Vahn* är ett av de 232 barn som under året har fått ett stipendium för att kunna fortsätta sin skolgång.

Vahn* är ett av de 232 barn som under året har fått ett stipendium för att kunna fortsätta sin skolgång.

När Vahn var tio år dog hennes pappa och två år senare dog även hennes mamma. Vahns äldre bror tog hand om henne och de två andra syskonen. Barnen hade svårt att skaffa mat och var tvungna att arbeta. Vahn, som nu är 16 år, väntar på att få börja femte klass.

– Jag trodde aldrig att jag skulle kunna fortsätta i skolan. Men sedan kom Plan till byn med skolmaterial till eleverna i skolan. Nu kan jag fortsätta skolan utan att be min bror att köpa skolmaterial, berättar Vahn.

Under nästa år kommer Plan att dela ut stipendier till fler barn.

* Vahn är ett fingerat namn

Plans fortsatta arbete

Under 2011 kommer Plan Laos att fortsätta arbetet för att skapa bättre levnadsvillkor för barn. Plan kommer att arbeta för att projekten ska omfatta fler barn och att verksamheten ska expandera till nya distrikt och beröra fler sakområden. Plans mål är att alla barn ska få sina rättigheter tillgodosedda. För att detta ska uppnås krävs en långsiktig insats. I det arbetet är du som fadder mycket viktig för oss. Tack för ditt stöd!

	Laos	Sverige
Yta:	236 800 km ²	450 295 km ²
Antal invånare:	6,4 miljoner	9,1 miljoner
Huvudstad:	Vientiane	Stockholm
Officiella språk:	lao	svenska
Valuta:	kips	kronor
Human Development Index: *	plats 122 av 169	plats 9 av 169
Medellivslängd:	kvinnor 64 år och män 60 år	kvinnor 83 år och män 79 år
Spädbarnsdödlighet:	61 per 1 000 födda	3 per 1 000 födda
Läs- och skrivkunniga över 15 år:	73 procent	99 procent

* Human Development Index (HDI) mäter ett lands levnadsförhållanden samt ekonomiska och sociala utveckling. Sedan 1990 används HDI i FN:s årliga rapporter.